

Remissyttrande från Politiskt Alternativ (PA) gällande Vilhelmina kommuns budgetförslag för 2024

I Vilhelmina kommuns budgetförslag, vilket gått ut till de politiska partierna på remissförfarande, kan vi konstatera att verksamheternas behov ligger långt över de ramar som tilldelas, även efter prioriteringarna (som tilläggsanslag) vilka föreslagit till de ursprungliga s.k. tekniska ramarna.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsbehov (äskade medel), ligger 11,5 mkr över vad som föreslås tilldelas (inkl. prioriteringar), dvs. 168 040 tkr.

Socialutskottets verksamhetsbehov (äskade medel), ligger 8,6 mkr över vad som föreslås tilldelas (inkl. prioriteringar), dvs 264 574 tkr.

Summerar vi differenserna så fattas 20,1 mkr sett till de bägge utskottens verksamhetsbehov.

Ser man till finansiering, så ska vi ha i bakhuvudet att regeringen i dagsläget inte vill ens få en balans i det kommun- och regionala systemen. Till den nivån, räknar Sveriges kommuner och regioner (SKR), att det krävs närmare 25 miljarder på nationell aggregerad nivå. Grundorsaken till bristande finansiering, är att den extrema inflationen och ränteläget, vilka inte kompenseras tillräckligt. För Vilhelmina handlar det in runda tal om minskade intäkter på 20 mkr. Beaktat det kommunala utjämningsystemets brister och underkompensation, kan man ha ytterligare 25-30 mkr i åtanke, på vad en kommun som Vilhelmina borde ha, för att klara sina uppdrag inom vård, skola och omsorg.

Det är i ljuset av detta, som vi i PA är djupt bekymrade över hur den så oerhört viktiga förskole- och skolverksamheten prioriteras i budgeten. Vilhelmina kommun har att ta hänsyn till kommunallagen, förskolelagen, skollagen (samt respektive förordningar) och barnkonventionen som i dag är lag. Barn och elever, ska ges det stöd och de resurser som krävs. Här ser vi att det är en mängd glapp i ett antal centrala poster, där verksamheternas äskande utgår från behoven, att kunna tillmötesgå barn och elevers behov av stöd och insatser.

Barnens bästa i centrum, att ge stöd och resurser för att ge barnen och eleverna samma livschanser, kan vi aldrig tulla på. Att förebygga utanförskap, otrygghet och psykisk ohälsa, är vår skyldighet. Som människor, som kommunmedborgare och ansvariga beslutsfattare.

På både kort och lång sikt är dessa insatser de bästa investeringarna en kommun kan göra. (PA) ser bara goda skäl, att stärka resurserna till förskolan, skolan och de särskilda stöden, så att det möter verksamheternas behov. Det är således inte en överbudspolitik vi föreslår. Långsiktigt, tror vi snarast att kommunen kommer spara miljontals kronor, i det långa loppet.

Politiskt Alternativ, konstaterar att regeringen föreslår en alltför stram statsbudget samtidigt som inflation och kostnadsrusningar nu minskar. Vi tror att slutet av 2023 och 2024 blir en tillfällig svacka som bör och kan mötas med en tillfällig utgiftsökning och ett mindre överskott. Att ge verksamheterna bättre planeringsförutsättningar, skapar större

förutsättningar för att förskola och skola, har rätt kompetenser och resurser, sett till behoven, där vi i en mindre utsträckning måste syssla med s.k. brandkårsutryckningar. Istället för att underbudgetera och ändå ligga 5 mkr över budget (nettokostnadsavvikelse förskoleverksamhet 2022) , tror vi att verksamheterna både blir mer effektiva och faktiskt kostnadsbromsande, om de ges stärkta och mer avvägda resurser.

Sett till verksamheternas behov vill vi (PA) göra något som begränsar överskottsmålet till 1 mkr (7 mkr budgeterade). PA vill därmed skjuta till 6 mkr av överskottsmålet till UAU och SU. Då fattas "bara" 14 miljoner, sett till verksamheternas behov.

PA vill fördela de utökade medlen om 6 mkr, till UAU som får 3,5 mkr och SU får 2,5 mkr

PA föreslår att förskoleverksamheten erhåller, vad de äskar (dvs verksamhetens behov, men inte några extra pengar utöver den nivån).

Det finns fyra poster, summerade till 2,15 mkr i extra tillskott, till förskoleverksamheten

1. Små förskoleenheter i fjällen, + 350 tkr. (äskat 1350, men får enligt budget 1000 tkr)
2. Små förskoleenheter + 600 tkr (äskat 2800, men får enligt budget 2200 tkr)
3. Förskola, ordinarie verksamhet + 700 tkr (äskat 3500, men får enl. budget 2700 tkr)
4. Förskola, barn i behov av stöd + 500 tkr (äskat 1500, men får enl. budget 1000 tkr)

Av de 3,5 mkr till UAU blir då 2,15 mkr öronmärkta till förskoleverksamheten.

PA vill vidare understryka, att vi rekommenderar att:

Trygghetsteam Volgsjö ges +300 tkr,

Trygghetsteam Hemberget ges +300 tkr.

Att notera: att Hemberget inte har någon post för resurstöd/extra stöd och att man dit kan omfördela resterande del 750 tkr, vid behov. Alternativt avsätta de sista 750 tkr till extra resurstöd vid Volgsjö. Eller dela dessa poster lika, om 375 tkr vardera.

- Förvaltningen får här prioritera fördelning och tilläggsanslagen, om en majoritet i fullmäktige finns för detta.

PA vill satsa och ge tillräckliga resurser till förskola och skola, så stödinsatser och resurser möter behoven, från början till slut, sett till verksamheternas behov och äskande. Vi tror på ett grundläggande och förebyggande arbete för att stärka barn och ungdomars livschanser, vilket långsiktigt ska minska kostnaderna, öka tryggheten och barnens och elevernas möjligheter.

Slutligen: De resterande 2,5 mkr (av totalt 6 mkr) avsätter PA till Socialutskottet (SU), enligt följande:

Placeringskostnader Familjehemsvård	+ 1,3 mkr	(enl. äskande)
Placeringskostnader Institutionsvård barn	+ 0,9 mkr	(enl. äskande)
Öppenvårdsprogram, barn/unga,	+ 0,3 mkr	(0,5 mkr under äskande)

// POLITISKT ALTERNATIV (PA)

Vilhelmina 2023-05-07